

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrypcja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Dania. — Grecya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów. 16. sierpnia. Dnia 17. sierpnia 1853 wyjdzie i rozesłany zostanie z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie, Oddział pierwszy części XVIII. z r. 1853 dziennika rządowego dla kraju koronnego Galicyi.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 77. Rozporządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 24go kwietnia 1853, którem obwieszczony zostaje prowizoryczny przepis: A. o egzaminie kandydatów na urząd nauczycielski w zupełnych szkołach realnych; B. o przechodnich postanowieniach, wedle których kandydaci na urząd nauczycielski wykazywać będą zdolność swą nauczycielską w przyszłości najbliższej.

Nr. 78. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości w porozumieniu z ministerstwem finansów z dnia 1. maja 1853, o sposobie zgłoszenia następstwa w ufundowanej przez rząd a na Monte-Lombardzko-Weneckiem inskrybowanej dotacyi rent.

Nr. 79. Patent Cesarski z dnia 2. maja 1853, mający moc w królestwie Węgierskiem, w Województwie Serbskiem i w Banacie Temeskim, którym się w rzeczonych krajach koronnych z rokiem administracyjnym 1853 (1. listopada 1852) prowizoryczny kataster podatku gruntowego za podstawę rozkładu podatku gruntowego zaprowadza, a podatek gruntowy na 16 procentów dochodu czystego wymierza.

Nr. 80. Rozporządzenie najwyższej nadkomendy wojsk z dnia 2go maja 1853, mocą którego ustanawiają się oznaki uszanowania, jakie straż wojskowa oświadczać ma kardynałom kościoła rzymskiego.

Nr. 81. Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z dnia 7go maja 1853, dotyczące się podziału dystryktowego królestwa Lombardzko-Weneckiego.

Sprawy krajowe.

Lwów, 17. sierpnia. Jego Excellencya c. k. Namieśnik królestwa Galicyi JW. Agenor hrabia Gołuchowski powrócił dzisiaj o godz. 12tej w południe do Lwowa.

Lwów, 17. sierpnia. JO. książę Edmund Schwarzenberg, c. k. F. M. L. i komendant armii powrócił dzisiaj z podróży inspekcyjnej do Lwowa.

Lwów, 16. sierpnia. Chcąc w sercach obywatelstwa tutejszego utrwalić pamięć uszczęśliwiającego pobytu Jego c. k. Apost. Mości we Lwowie, uchwaliła rada gminy miasta Lwowa dnia 12go października 1851 r. założyć fundusz pożyczki dla tutejszych reko-dzielników i ofiarowała na ten cel sumę 3000 złr. m. k. z kasy gminy.

Gdy Jego ces. Mość raczył najlaskawiej przyzwolić na prośbę reprezentacji gminy, ażeby jej wolno było nazwać ten fundusz według imienia Jego, a wysoki rząd krajowy potwierdził odnośne statuta tej fundacyi, przeto ten pożyteczny instytut wejdzie w użycie z dniem 18. b. m. jako w uroczystość najw. Urodzin naszego najmilszego Monarchy.

Statuta funduszu pożyczki Franciszka Józefa dla rzemieślników Lwowskich objęte są w następujących punktach:

§. 1. Fundusz ten, który w moc najwyższego zezwolenia z dnia 19. października 1851 z nazwą „Funduszu Franciszka Józefa“ w życie wchodzi, składa się z kapitału trzech tysięcy złr. m. k. przez Wydział miasta Lwowa z dochodów miejskich na ten cel poświęconego, ze składek czy procentowych czy bezprocentowych, jakie na pomnożenie tego funduszu wpłyną, i z przyrostku prowizyi od majątku.

§. 2. Prowadzenie rachunku z funduszu tego i manipulację bierze na siebie tutejsza kasa oszczędności pod kontrolą i współ-

działaniem magistratu Lwowskiego, i to aż do wypowiedzenia jednej lub drugiej stroay.

§. 3. Fundusz ten przeznaczony jest na pożyczki dla potrzebujących tego profesjonistów Lwowskich.

§. 4. Pożyczki udzielane będą na kredyt osobisty począwszy od 25 złr. aż do 250 złr. tak jednak, aby kwota pożyczki była przez 25 podzielną. Spłata pożyczki rozdzieloną będzie na rok cały czyli 52 tygodni w ratach tygodniowych w ten sposób, iż spłacający złoży w przeciągu 50 tygodni w równych ratach tygodniowych całą otrzymaną pożyczkę, a w ostatnich dwóch tygodniach zapłaci od całej otrzymanej sumy 3%. Np. kto dostanie 100 złr. pożyczki, złoży przez 50 tygodni po 2 złr. tygodniowo, a po 1 zr. 30 kr. przez ostatnie dwa tygodnie, tak, iż w ogóle zwróci 103 zr.

§. 5. Z przyrostku kapitału z powyższej prowizyi pokryte będą koszta administracyi, a zostająca reszta pójdzie na pomnożenie tegoż kapitału.

§. 6. Do tych pożyczek przypuszczeni będą tylko tacy profesjonisci, którzy profesyi cechowej jako majstrowie się oddają, lub też tacy, którzy samoistnie w moc pozwolenia zwierzchności i prawa obywatelstwa, wolną trudnią się zarobkowością.

Toż samo rozumie się o wdowach, które po swoich mężach dalej profesję prowadzą.

§. 7. Profesjonista zyczący sobie otrzymać pożyczkę, wnieść ma w dwóch egzemplarzach podanie, i w niem wyrazić: kwotę pieniężną pożyczki, imię i nazwisko swoje i ręczyciela, tudzież mieszkanie; niemniej wykazać się dowodnie, że za bieżące półrocze opłacił podatki, i że za najem pomieszkania gospodarzowi nic nie winien. Podanie to ma być stylizowane: „Do komitetu pożyczek z funduszu Franciszka Józefa“ a w kasie oszczędności złożone. Jeden egzemplarz tego podania udzielony będzie w krótkiej drodze przełożonemu magistratu, który od proboszcza i ławników zasięgnie objaśnień o zdolności zarobkowania, pilności, rzetelności i rzadności podającego prośbę i jego ręczyciela, i objaśnienia te wraz z potwierdzeniem: czy starający się o pożyczkę jest żonatym lub nie, przeszle kasie oszczędności tą samą drogą w trzy dni najpóźniej.

Wszystko to samo prócz ostatniego warunku dopełnić mają w podobnym razie wdowy po majstrach.

§. 8. Prośbę taką rozstrzyga ostatecznie komitet, bezwzględna większością głosów na najbliższem posiedzeniu.

Komitet ten składają prócz Syndyka

a) z magistratu: Burmistrz lub jego Zastępca, tudzież referent magistratu w sprawach przemysłowych.

b) z kasy oszczędności: Dyrektor urzędujący, tudzież jeden z dyrektorów, który jest zarazem członkiem wydziału miejskiego.

c) ze stanu profesjonistów: Dotyczący cechmistrz lub jego zastępca, a jeżeli podający prośbę nie należy do żadnego cechu, to dwóch mężów zaufania z jego lub spowinowaconego rodzaju zarobkowości.

He razy są prośby do rozstrzygnięcia, komitet zbiera się, jednak nie częściej jak raz w tydzień.

Burmistrz lub jego zastępca przewodniczy obradom komitetu i ma prawo unieważnienia uchwały.

Uchwała jaka wypadnie, ma być niezwłocznie doręczoną komu należy. Komitet i jego członkowie nie mają obowiązku tłumaczenia się z powodów.

§. 9. Na pożyczkę przez komitet uchwaloną dłużnik wspólnie z ręczycielem, a jeżeli jest żonatym, to także i z żoną wystawia solidarnie zapis długu, którego formularz dany im będzie.

§. 10. Wraz z pożyczką otrzyma dłużnik książeczkę z skazówką, według której ma dług morzyć. Pokwitowanie za spłacone raty odbywać się będzie w tej książeczce.

Od długu przed czasem spłaconego prowizya w miarę czasu na korzyść dłużnika potrącona będzie.

§. 11. W tej książeczce będzie też stósowne upomnienie dla biorącego pożyczkę, aby ją spłacał ściśle w dniach naznaczonych, i tym sposobem dobre imię stanu profesjonistów utrzymać się starał. Wszelka bowiem zwłoka w płaceniu rat byłaby grzechem naprzeciw współobywatelom i kolegom cechowym, a zakładowi ujmowałaby możliwość udzielania pożyczek dalszych.

§. 12. Corocznie zdawana będzie publicznie sprawa z zawiadywania tym funduszem.

Towarzystwo gal. kasy oszczędności uznając zbawienną tendencję tego instytutu, ofiarowało na pomnożenie jego funduszu 1000

złr. m. k., a radzca gminy JMP. Dr. Marceli *Tarnawiecki* przyczynił się sumą 100 złr. m. k.

Odwołując się do tych wspaniałomyślnych darów, wzywa magistrat stolicy wszystkich przyjaciół ludzkości, ażeby w myśl naszego najmiłostwiejszego i wspaniałomyślnego Monarchy w dzień uroczystości Urodzin Jego nie pomijali sposobności zadośćczynienia szlachetnym popędem szczerobliwości swojej i wsparli według możności tę fundację, iżby z jej środków można wesprzeć podupadłych rzemieślników i wybawić ich z rąk lichwiarzy, a tem samem podnieść ich czynność.

Dobrowolne dary będzie Prezydium magistratu przyjmować, kwitować i niezwłocznie na rzecz funduszu tego lokować w kasie oszczędności.

Lwów, 16. sierpnia. Rada gminy miasta Lwowa ma zaszczyt zapraszać na uroczysty obchód *Uroczystości Urodzin Jego c. k. Apost. Mości naszego najmiłostwiejszego Cesarza Franciszka Józefa I.* która odbędzie się dnia 18. b. m. o godz. 12tej w południe w sali ratuszowej i rozpocznie się *obdzieniem c. k. inwalidów datkami fundacyjnymi z Lwowskiego miejscowego funduszu inwalidów Franciszka Józefa.* Potem nastąpi otwarcie pożytecznego zakładu pożyczek z utworzonego przez gminę miasta *funduszu wsparcia Franciszka Józefa dla rzemieślników*, tudzież otwarcie dwóch nowo założonych ochrodek dla niemowląt (*crèches*).

Höpfllingen-Bergendorf,

c. k. radzca gub. i przełożony rady gminy.

(Dekret c. k. ministerjum finansów względem zmiany w uprocentowaniu i wymianie trzechprocent. asygnatów centralnej kasy państwa.)

Wiedeń, 11. sierpnia. *Dekret c. k. ministerjum finansów z dnia 3. sierpnia 1853 *)* obowiązujący dla całego państwa z wyjątkiem lomb. weneckiego królestwa; względem niektórych zmian w uprocentowaniu i wymianie trzech-procentowych asygnatów centralnej kasy.

Dla uproszczenia ile możności wydawania i uprocentowania trzech-procentowych asygnatów centralnej kasy państwa, uznało c. k. ministerjum finansów za rzecz stosowną rozporządzić:

1) Wszystkie trzy-procentowe asygnaty centralnej kasy państwa będą nadal wydawane z zapadłym dniem 30. czerwca i 31. grudnia; według tego będą także stronom podnoszącym taką asygnację w kasach bankowych, wypłacone zgóry procenta bieżące od d. podniesienia aż do 30. czerwca albo 31. grudnia tego samego roku.

2) Natomiast mają także te strony, które w kasach bankowych wykupują gotówką trzyprocentową asygnację centralnej kasy państwa przed upływem zapadłego czasu, t. j. przed 30. czerwca lub 31. grudnia, zwrócić tylko od dnia wykupienia aż do dnia zapadłego nieupłynione procenta.

3) Jeżeli się zaś asygnacja centralnej kasy państwa wykupi znowu w *przeciągu trzech dni*, licząc od dnia wydania, należy zwrócić *zupelnie* odebrane zgóry procenta.

4) Po upływie zapadłego terminu będą te asygnacje według wyboru właściciela, albo gotówką wykupione, albo za równoczesnem wypłaceniem zgóry procentów, które zwykle należy obliczyć według zawartego w pierwszym odstępie przepisu, na nową asygnację wymieniane.

5) Dla ułatwienia jednak stronom bez uszczerbku procentu, wykupienia gotówką lub wymieniania zapadłych asygnatów centralnej kasy państwa, będą tym, którzy taką asygnację w *przeciągu trzech miesięcy* po zapadłym czasie, a zatem najdalej po dzień 30. września tego samego albo po dzień 31. marca następnego roku

*) Zawarty w wydanym dnia 11. sierpnia 1853 XLVIII. zeszytcie dziennika ustaw państwa pod nr. 157.

przedłożą do wykupienia gotówką albo do zamiany na nową asygnację, wypłacone procenta mające się obliczyć aż do dnia wykupienia lub wymiany. Od asygnacji przedłożonych po trzech miesiącach do wykupienia gotówką lub do wymiany, będą zawsze tylko trzymiesięczne procenta porachowane.

6) Właścicielom trzech-procentowych asygnatów centralnej kasy państwa będzie wolno, zaczawszy już od 1. czerwca lub 1. grudnia zapadające dnia 30. lub 31. tego samego miesiąca asygnaty wymienić na nowe asygnacje, przyczem będą im wypłacone zgóry bieżące na 6 miesięcy procenta.

A. Baumgartner m. p. (Wien. Ztg.)

(Kurs wiedeński z 16. sierpnia.)

Obligacje długi państwa 5% $9\frac{2}{16}$; $4\frac{1}{2}\%$ $8\frac{3}{4}$; 4% —; 4% z r. 1850. —; wylosowane 5% 107 $\frac{1}{4}$; 2 $\frac{1}{2}\%$ —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 138. Wied. miejsko bank. —. Akcje bankowe 1406. Akcje kolei półn. 2377 $\frac{1}{2}$. Głognickiej kolei żelaznej 865. Odenburskie 126. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 775. Lloyd. 600. Galic. l. z. w Wiedniu —.

Anglia.

(Izba wyższa.)

Londyn, 5go sierpnia. Na wczorajszym posiedzeniu *izby wyższej* uwiadomiono zgromadzenie, że 115 bilów prywatnych otrzymało sankcję królewską. Lord *Wynford* przedłożył petycję kompanii wschodnio-indyjskiej przeciw bilowi indyjskiemu. Lord *Aberdeen* oświadczył na zapytanie lorda *Clancarty*, że sprawozdanie komisji względem szkół narodowych około końca sesyi będzie ukończone; inne akta odnoszące się do tego przedmiotu są zbyt obszerne, ażeby tak prędko mogły być przedłożone. (Wien. Ztg.)

(Wiadomości bieżące z Londynu.)

Londyn, 6. sierpnia. Na wczorajszym posiedzeniu izby wyższej zapowiedział margrabia of *Clanricarde* znowu na dzień 8. niektóre zapytania względem księstw naddunajskich, a potem przeszło drugie odczytanie indyjskiego bilu po dłuższej dyskusyi, ale bez głosowania.

Morning Chronicle wyświeca wielkie korzyści terażniejszej powściągliwej i umiarkowanej polityki angielskiego gabinetu.

Według dzienników angielskich doznali wielkiej obelgi dwaj protestancy misionarze, którzy w *Limeryk* w Irlandyi chcieli mieć kazanie na miejscu publicznem.

Jej Mość królowa pojechała dziś rano dla zlustrowania wojska do obozu w *Chobham*.

W urzędzie zagranicznym odbyła się dziś o pierwszej godzinie z południa rada ministeryalna.

W wschodniej stronie Londynu panuje obawa, ażeby niezaburzono spokojności publicznej, gdyż robotnicy niemal wszystkich doków poszli za przykładem fiaków. Jednak rozruch ten nie jest tak powszechny, jak rozruch fiaków. We wszystkich dokach zbywa na „robotnikach“, a policya stoi przede drzwiami na straży, ażeby nie biorących udziału w excesach od napaści renitentów zasłonić. (W. Z.)

Francya.

(Ambasador republiki Meksyku doręcza listy wierzytelne. — Dekreta cesarskie.)

Paryż, 8go sierpnia. *Monitor* donosi, że *Don Jose Ramon Pacheco* doręczył Jego Mości Cesarzowi kredytywę, mocą której zawierzytelniony został jako nadzwyczajny ambasador i pełnomocny minister republiki Meksyku przy dworze cesarsko-francuskim.

Monitor ogłasza także cesarskie dekreta, mianujące prezydentów, wice-prezydentów i sekretarzy rad jeneralnych w departamentach. Prezydentami mianowani zostali najwyżsi dygnitarze państwa, jako-to: minister rolnictwa p. *Magne*, były minister policyi de *Maupass*, Senatorowie książę *Lucian Murat*, *marquis de la Rochejaquelein*, minister wojny marszałek *St. Arnaud*, prezydent rady stanu p. *Baroche*, adjutant Cesarza generał hr. *Roguet* i t. p. (A. B. W. Z.)

Nocna przygoda w lasach meksykańskich.

(Dokończenie)

I jak gdyby chciał odjąć sobie wszelki sposób bronienia się, zdmuchnął proch z zapalnika i rzucił daleko od siebie strzelbę z prochownicą. Na chwilę zdawał się budzić w nim instykt własnego utrzymania; mimowolnie włożył nogę w szerokie drewniane strzemię i spojrzął jeszcze raz z upodobaniem na wiernego konia, którego rączność mogła go ocalić. Ale wnet pokonał i tę słabość, i niczem już nie można było zachwiać jego postanowienia: nie schodzić z pola, żadną miarą. Podobny do statuy stał nieruchomie oparty o swego konia. Naraz ujrzałem, że się wzdrygnął cały jak piorunem razony. W tej samej chwili zaszeleściła zielona gęstwina, i blada jak cień grobowy ukazała się *Lianna*; suknia jej była podarta od cierni; na rozpuszczonych jej warkoczach wisały uwiedle liście; pierś i ramiona były poranione do krwi, i bez tehu prawie przypało dziewczę do *Saturnina*. Po skrzyknięciu młodzieńca i wzroku pałającym radością poznałem, że miłość z całą gwałtownością odżyła w jego piersiach.

— „Dzięki Bogu! Jeszcze w czas przybyłam“ — wyjęła z trudnością *Lianna*. — „*Saturnino*, chciałam Twojej śmierci, bom sądziła, żeś wiarodolny; teraz wiem już...“

Przy tych słowach wyjęła z zanadruza ów bukiet, który znalazłem przy kładce, i przycisnęła go do ust.

— „Żyć musisz“ — mówiła dalej z pospiechem — „bo i mnie wrócić życie Twój bukiet. Ten biały *Floripondio* po wiedział mi: zem najpiękniejsza w Twoich oczach; te czerwone *Lianki*: że rywalka, co miała je we włosach, służyła Ci tylko za zasłonę dla zbliżenia się do naszej chaty; ten *Majeran* opowiedział mi Twoje cierpienia, a ta plecionka z sitowiny powtórzyła mi nakoniec przysięgę Twojej miłości, o której niewątpię teraz... Ale czemuż Ty się niespieszysz? Za chwilę może przybyć mój ojciec; ja powiedziałam mu, żeś haniebnie igrał z mą sławą; skłamałam, aby zgubić siebie i Ciebie. Nie spodziewaj się litości z jego strony i uciekaj.“

W tej chwili wypadli z gęstwiny *Cristino* i *Castannos*; ale już *Saturnino* w nagłym przejściu z rozpaczony w gorączkowe uniesienie radości pochwyił był smukłą *Lianę* w swe ramiona i wskoczył z nią na konia, który jak wicher uniósł kochanków. W ślad za nimi poskoczyli ich prześladowcy.

(Wiadomości bieżące z Paryża.)

Paryż, 4. sierpnia. Yacht cesarski *Reine* znajduje się teraz w Havre. Otrzymał dwie łodzie z drzewa cedrowego z Anglii, które jak upewniają, przeznaczyla królowa Anglii w darze dla cesarzowej Francuzów.

Dzienniki donoszą, że dla przerwanych stosunków między gospodarzami Wołoszczyzny i Multan z jednej strony, z drugiej zaś między portą ottomańską, otrzymali konsulowie Francji polecenie do zwinięcia swojej bandery.

Do mennicy tutejszej nadchodzą ciągle znaczne dostawy sztab złotych, a chociaż codziennie biją do jednego miliona monety złotej, mimo to jednak znajdują się ma zapas złota, mogący w podobny sposób wystarczyć jeszcze na dni 46.

Gmina Goers w departamencie Var ma z wyroku sądowego wypłacić 16,445 franków siedmiu mieszkańcom tamtejszym, którzy z przyczyny zaburzeń w grudniu 1851 ponieśli szkodę na swoim majątku.

(Wien. Ztg.)

Szwajcarya.

(Sprawy szwajcarskiej rady narodowej.)

Na posiedzeniu *rady narodowej* z 3go przyszło z petycyi fryburgskich względem wiadomych w Bulle wypadków zasmucających wprawdzie do niedługiej lecz bardzo zwawej dyskusji. Petycyje te żądały: 1) Ścisłego sprawdzenia wyborów tamtejszych i 2) ażeby najbliższe wybory odbywały się według gmin szczególnych z tajnem głosowaniem i w sposób zapewniający zupełną bezstronność dla wszystkich bez wyjątku stronictw. W imieniu jednomyślnie w tej kwestyi zgadzającej się komisji przedłożył sprawozdawca jej, dr. Escher propozycyę, a petycyę bez względu na wtóre żądanie przejść do porządku dziennego, a petycyę ze względu na dalszą jej osnowę przesłać radzie związkowej, która po rozpoznaniu zażożdających w tej mierze stosunków powziąć ma w razie potrzeby odpowiednie środki dla utrzymania wolności wyborów. Propozycyę tę przyjęto 67 głosami przeciw 17.

(W. Z.)

Włochy.

(Rozporządzenie W. księcia Toskanii względem wystawy przemysłowej.)

Florenca, 5. sierpnia. Według doniesień dziennika *Moniteur universel* rozporządził J. król w. M. w. książę, że co pięć lat ponawiająca się we Florencji wystawa przemysłowa wyrobów krajowych, która ta razą przypadłaby roku 1855 razem z wielką wystawą przemysłową w Paryżu, odbędzie się o jeden rok prędzej, to jest w drugiej połowie 1854, ażeby producenci mogli po skończonej we Florencji wystawie przesłać wcześniej wyroby swoje na wystawę paryską.

(A. B. W. Z.)

Dania.

(Ustawa o następstwie tronu duńskiego.)

(Dokończenie Ob. Nr. 185 G. L.)

Traktatem zawartym w Londynie dnia 8. maja 1852 z J. M. Cesarzem Austrii, królem Węgier i Czech, z ówczesnym prezydentem republiki francuskiej (teraźniejszym Cesarzem Francuzów), z J. M. Królową połączonych królestw wielkiej Brytanii i Irlandyi, z J. M. Królem pruskim i J. M. Cesarzem Rosyi, do którego-to później ratyfikowanego traktatu przystąpiła większa część mocarstw europejskich na wyraźne ich według brzmienia 4go artykułu zaproszenie — powiodło się Nam wyjednać tak uznanie niepodzielności monarchji duńskiej, jako niezmiennej i zawsze obowiązującej zasady europejskich praw internacjonalnych, jako niemniej i uchwalonego przez Nas porządku następstwa tronu; a gdy zresztą i zjednoczony duński sejm krajowy na mocy §. 4. kardynałowego dla królestwa Danii prawa z 5. czerwca 1849, przystąpił z swojej strony powzięciem

uchwały z 24. lipca 1853 do przedłożonej mu propozycyi co do ustanowionego przez Nas porządku następstwa tronu, zaczem też możemy teraz wydaniem prawa sukcesyjnego, obejmującego całą Naszą monarchyę i dla wszystkich jej części ważnego — uzupełnić dzieło, które od tak dawnego już czasu było przedmiotem Naszej troskliwości królewskiej.

Postanawiamy i rozkazujemy więc co następuje:

Art. I. W razie, gdyby męzka linia króla Fryderyka Trzeciego, której według wydanego przez tegoż króla ustawy królewskiej z 14. listopada 1665 przysłuza prawo następstwa tronu duńskiego, miała z dopuszczenia i woli Bożej wygasnąć, natenczas uchylić też należy wszelkie prawo sukcesyjne według artykułów 27—40 w pomienionej ustawie królewskiej zawartych, zaczem z wyłączeniem płci żeńskiej mają tylko potomkowie męzcy po mieczu prawo do następstwa tronu we wszystkich pod Naszem berłem połączonych krajach. W takim wypadku przysłuzać będzie prawo do następstwa tronu we wszystkich tych krajach Naszemu wielce Nam miłemu kuzynowi, J. król w. M. Chrystyanowi księciu Szlezwig-Holsztyn-Sonderburg-Glücksburgowi, któremu odtąd tytuł księcia Danii nadajemy — tudzież Jego męzkim potomkom z małżeństwa z Naszą wielce ukochaną kuzyną J. król w. M. Fryderyką Karoliną Augustą Julią księżną Szlezwig-Holsztyn-Sonderburg-Glücksburgską, teraźniejszą księżną Danii a urodzoną księżniczką Heską.

Art. II. Na potomstwo męzkie po mieczu, z małżeństwa prawowitego, przychodzić ma korona według prawa pierworodzeństwa i następstwa w linii agnacyjnej.

Art. III. W razie, (od czego jednak Boże uchwaj), gdyby w czasie zająć miała słuszna obawa, że tym sposobem do następstwa tronu powołana męzka linia książęca mogłaby wygasnąć, natenczas będzie to obowiązkiem Naszego ówczesnie panującego następcy, ażeby dalszy porządek następstwa tronu ustanowiono w sposób jak najlepiej zabezpieczający niepodległość i całość monarchji duńskiej, jako niemniej i prawa korony, tudzież ażeby zgodnie z drugim artykułem zawartego dnia 8. maja 1852 w Londynie traktatu wyjednano uznanie europejskie dla nowego porządku sukcesyjnego.

Tę więc ustawę o następstwie tronu dla całej monarchji duńskiej, którą kazaliśmy sporządzić w języku duńskim i niemieckim, a podpisać przez Naszego wielce ukochanego stryja, J. król w. M. dziedzicznego księcia Fryderyka Ferdynanda i wszystkich innych członków Naszej tajnej rady państwa, wydaliśmy niniejszem i dopełnili, i taka jest wola Nasza, ażeby złożono i zachowano ją w oryginalnie w tajnym Naszym archiwie.

Według tego przeto mają się wszyscy i każdy w szczególności unieźenie zachować.

Dan na Naszym zamku Eremitage, dnia 31. lipca 1853.

Z dołączeniem Naszego podpisu królewskiego i pieczęci.

Frederik R.

Frederik Ferdynand. Oersted. Reventlow-Criminil. C. Moltke. C. F. Hausen. C. A. Bluhme. W. C. E. Sponneek. Steen-Bille. A. W. Scheel.

(W. Z.)

(Cholera.)

Cholera w Kopenhadze zmniejsza się coraz więcej: od 4. do 5. umarło tylko 65 osób; ale liczba chorych zawsze jeszcze jest znaczna i obejmowała w rzeczonych 24 godzinach 125 osób. Nadzwyczajna komisya sanitarna wzywa właścicieli budowli w Kopenhadze, ażeby tymczasowo ograniczyli swoje roboty, ażeby czeladź ciesielską użyć można do wystawienia drewnianych intermalnych budynków, do których przeprowadzić się mają ubodzy ludzie z niezdrowych dzielnic miasta.

Na kilku punktach Jutlandyi wybuchła także epidemia i sroży się tak, że większa połowa chorych umiera. (W. Ztg.)

— „Kapitanie, wstrzymaj się!“ — zawołałem — niech przynajmniej walka będzie równa.“

I w istocie zatrzymał się stary Guerillo na moje wezwanie, a Gauch tymczasem zarzucił już swoje Lasso, które schwyciło Saturnina. Ale młodzian szarpnął z olbrzymią siłą w tył swego konia i przeciął w okamgnieniu sidło. Wydałem okrzyk radości. Znowu koń Saturnina poleciał pędem wichru przez równinę. W milczeniu i z zacieklą nienawiścią pędził Cristino za uciekającymi, odpasał z niesłychaną szybkością swój rzemień, wziął jedną z uwiązanych kul do ręki, a dwoma wywijając ponad głową spiewał przytem znaną zwrotkę:

De mi lazo t'escaparas,

Pero de mi bolas quando.

(Możesz ująć mego Lasso, ale moich kul nigdy).

Wkrótce też miała się sprawdzić straszliwa treść tych wierszy. Swiszcząc przerzynały kule powietrze; z migiem błyskawicy określiły się sznury o nogi konia i do razu powaliły go na ziem. W dwóch skokach stanął Cristino z wzniesioną szablą obok omdlałej córki, nad bezbronnym młodzieńcem. Nieochoybie zdawali się być zgubieni oboje, gdy nagle huk strzału przerwał milczenie nocy; Cristino padł z konia, i znowu nastala dawna cisza grobowa.

Castannos chciał zrazu poskoczyć ku gęstwinie, z której strzał wypadł; ale wnet wstrzymał się w biegu, jakby nagłą uderzony myślą, i rzekł do mnie tonem posepnej rezygnacyi: — „Zważywszy dokładnie rzecz całą, niemam żadnego prawa karać Villa-Sennora; Bogu się podobało, aby krzywda jego została pomszczona. Ale teraz pozostaje mi inny, przykry obowiązek do wypełnienia: ja to niestety jestem niewinną przyczyną śmierci Cristina, i do mnie też należy zanieść tę smutną wiadomość wdowie po tym, którego od dawnych lat nazywałem mym przyjacielem...“

Rodzina Gaucha, pomnożona przez Saturnina i jego matkę, opuściła wkrótce swą siedzibę dawną, a z nią najsmutniejsze wspomnienia, przenosząc się na urodzajną równinę Sonnory, gdzie żyłna ziemia, tylko powierzchownie obrobiona, wynagradza stokrotnie lekką pracę rolnika. Ja odprowadzałem wychodźców aż do wyzyn pod San Blas, tych samych wyzyn, z których szczytu Cortez przed trzytę laty odkrył po raz pierwszy zatokę Kalifornii, zwaną odtąd często także morzem Corteza. Śród najszczerzych wynurzeń wzajemnej zyczliwości pożegnaliśmy się tam nazawsze.

Grecya.

(Nieporozumienie ze stanami zjednoczonymi bliskie załatwienia.)

Ateny, 27. lipca. *Indep. Belge* donosi, że zaszło między rządem Grecji i Stanów zjednoczonych nieporozumienia w sprawie misyonarza King zbliżają się do spokojnego załatwienia, a poseł francuski miał w tej mierze ofiarować swoje pośrednictwo.
(A. B. W. Z.)

Turcyja.

(Odwołanie gospodarów księstw naddunajskich. — „Imp. de Smyrne“ o manifeste porty. — Wiadomości potoczne.)

Konstantynopol, 1. sierpnia. *Journal de Const.* potwierdza przywołanie książąt Stirbeya i Ghyki do Konstantynopola. Namienniony dziennik mówi: „Ponieważ Rosjanie oprócz naruszenia terytorium także w drugi sposób postąpili sobie agresywnie, gdyż przerwali związek gospodarów z dywanem, przeto Porta uznała w interesie swojej godności, honoru i niepodległości za rzecz stosowną, niepozostawić ich dłużej tam, gdzie powinnościom ku swemu Monarsze jużby niemogli zadość uczynić. Dnia 26. lipca przesłano im rozkaz opuścić księstwa, i rząd niewątpi, że się do tego zastosują.

Impartial de Smyrne mówi o manifeste Porty do narodu:

„Manifest Porty do narodu wyszedł na widok publiczny; Porta odwołuje się do patriotyzmu poddanych w ogóle i poleca Muzulmanom w szczególności, ażeby się niedali unieść namietności, lecz żeby się przygotowali na wszystko, jak przystoi mężom, którzy mają za sobą prawo, sprawiedliwość i wszystkie sympatyje ucywilizowanego świata.“

Korespondent *Tryest. Gaz.* donosi również o urzędowym odwołaniu gospodarów z księstw naddunajskich i zapowiada złożenie ich z urzędu jeżeliby nieusłuchali tego rozkazu. Następnie nadmieniam o przesłanym w porozumieniu z reprezentantami wielkich mocarstw od Porty do Rosji ultimatum i o wydanym przez Sułtana do swoich ludów manifeste, podpisanym przez Sułtana i przez 62 członków dywanu, którego kilka tysięcy egzemplarzy rozdano.

Nad Bosforem założono wielki obóz dla egipskiego wojska, które temi dniami ma przybyć. Będą tam wykonane przepisy sanitarności.

Uzbrojenia posunięto już jak się zdaje do najwyższego stopnia; ale jaka jest ogółowa liczba wojska, o tem są rozmaite podania.

Funkcyjująca w Konstantynopolu poczta rosyjska ogłosiła, że już niebędzie przyjmować listów; Turcy przejęli ostatnią lądową pocztę rosyjską, jadącą z Bukaresztu do Adrianopola i skonfiskowali pakiet z listami.

Journ. de Const. ogłosił dziękczynne adresy, które przesyłały Porcie ormiańsko-katolickie i protestanckie gminy za wydany niedawno sułtański firman dla ochrony wyznań niemuzułmańskich poddanych Sułtana.
(Abbl. W. Z.)

(Uwolnienie kilku pojmanych Montenegrów)

Gazeta Tryestyńska donosi z Konstantynopola z dnia 1. sierpnia: Skłonność Porty do usłuchania głosu Austrii i okazania się uczynną potężnemu i zycziwemu sąsiadowi, udowodniła się znów w tych dniach w nieznacznym na pozór zdarzeniu. Od kilku miesięcy znajduje się w więzieniach tureckich kilku montenegryjskich wyrobników, których przy krwawej bójce z tureckimi robotnikami w bliskości Konstantynopola aresztowano. Przy bójce, która powstała z zawiści o zarobek, było kilku poległych i rannych na obydwóch stronach.

Za wstawieniem się cesarskiej internuncjatury uwolniono w tym tygodniu tych Montenegrynów, których wina niemogła być udowodniona.
(L. k. a.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 14. sierpnia. (Depesza telegraficzna). *Monitor* ogłasza sprawozdanie komisji względem testamentu Napoleona i rozdzielenia ośmiu milionów franków między oznaczonych spadkobierców; przytem 846 ułaskawień za przestępstwa wojskowe. Cesarz przybędzie w dzień swoich imienin o pierwszej godzinie, Cesarzowa o pół do pierwszej po południu do Paryża. Przygotowania na tę uroczystość są ukończone. We czwartek wyjeżdża Cesarz z Cesarzową do Dieppe. *Assemblée nationale* utrzymuje (w sprzeczności z dziennikiem *Patrie*), że przyjęcie wiedeńskiego projektu pojednania jeszcze nie jest wiadome. (Wiadomo, że dziennik *Assemblée nationale* zwykle miał wiarogodne doniesienia o zmianach orientального nieporozumienia. Naszem zdaniem można z zastrzeżeniem stanowczych wyjaśnień przez urzędowe dokumenta, znaleźć środek między doniesieniami obydwóch dzienników w tem, że wyraz „accepte“ w dzienniku *Patrie* odnosić się może do przyzwolenia danego w ogóle i warunkowo ze strony Porty na pierwszą wiadomość o wiedeńskim projekcie pojednania, przyczem ze względu na formalne przyjęcie ze strony Porty, jak się samo przez się rozumie, czekać należało na decyzję cesarsko-rosyjskiego gabinetu, która-to decyzja podówczas jeszcze nie mogła być wiadoma w Konstantynopolu.)

Madryt, 9. sierpnia. (Dep. tel.) Gazeta Madrycka ogłasza dekret, mocą którego potwierdzone zostały wszystkie koncesje dla kolei żelaznych. Salamanca odjechał do Paryża.

Berlin, 13. sierpnia. (Dep. tel.) Pan Rochów powrócił z Pultbus i dziś rano wyjechał do Petersburga. — Asygnacje państwa 101; 5°/₁₀₀ met. 88¹/₄; nowe 92³/₄.

Z. Włoch. W państwie kościelnym uwolniono od 11. b. m. dowóz pszenicy i kukurudzy z zagranicy od opłaty. — W Neapolu przypuszczony jest dowóz z Turcji i Egiptu z „patente nelta“ do wolnego handlu; stanowi to ważną reformę w neapolitańskiej ustawie względem kwarantany. — W Rzymie nastąpiła częściowa zmiana francuskiej załogi jednak bez pomnożenia wojsk; budowę kolei żelaznej z Avezzo do Florencji poruczone Anglikowi *Gandell*.
(Lit. kor. austr.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Sądeckim.)

Sącz, 4. sierpnia. Według doniesień handlowych sprzedawano w drugiej połowie lipca na targach w Starym-Sączu, Nowym-Targu i Nowym-Sączu w przecięciu korzec pszenicy po 9r.40k.—11r.—9r.34k.; żyta 8r.25k.—9r.18k.—8r.20k.; jęczmienia 6r.51k.—7r.18k.—7r.3k.; owsa 3r.42k.—4r.48k.—4r.36k.; hreczki 5r.36k.—0—4r.48k.; kukurudzy w Starym-Sączu po 7r.48k.; ziemniaków 3r.18k.—0—4r. Cetnar siana kosztował 24k.—1r.12k.—40k.; wełny 23r.48k.—32r.—60r.; nasienia koniczu 36r.—0—30r. Sąg drzewa twardego 4r.44k.—6r.—6r., miękkiego 3r.—3r.12k.—4r. Za funt mięsa wołowego płacono 3²/₅k.—6k.—4²/₅k. i za garniec okowity 2r.12k.—2r.—2r. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 16. sierpnia.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski m. k.	5	5	5	8
Dukat cesarski „ „	5	10	5	13
Półimperyal zł. rosyjski „ „	8	57	8	59
Rubel srebrny rosyjski „ „	1	44	1	45
Talar pruski „ „	1	35	1	37
Polski kurant i pięciozłotówka „ „	1	17	1	18
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr. „ „	91	48	92	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 16. sierpnia 1853.

	złr.		kr.	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po m. k.	91	40	—	—
Przedano „ „ 100 po „ „	92	10	—	—
Dawano „ „ za 100 „ „	—	—	—	—
Żądano „ „ za 100 „ „	—	—	—	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 16 sierpnia.)

Amsterdam l. 2. m. 90¹/₂ Augsburg 108⁷/₈ l. uso. Genua — l. 2. m. Frankfurt 108¹/₄ p. 2. m. Hamburg 80⁵/₈ l. 2. m. Liwurna — p. 2. m. Londyn 10.40. l. 3. m. Medyolan 108¹/₂. Marsylia 128³/₈ l. Paryż 128¹/₂ l. Bukareszt — Konstantynopol — Agio duk. ces. — Pożyczka z r. 1851 5°/₁₀₀ lit. A. — lit. B. 107¹/₂. Lomb. — Pożyczka z roku 1852 — Oblig. indemn. 94.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15. sierpnia.

PP. Żebrowski Tadeusz z Żurawna. — Abancourt Ksawery, z Żółkwi. — Malinowski, z Ostrowczyka. — Hosch Edward, z Dukienic. — Żarski Kazimierz, c. k. radea apell., z Kulawy. — Nowakowski Franciszek Ksaw., c. k. radea sądu szl., z Sokolowa.

Dnia 16. sierpnia.

Hr. Krasnowski Wincenty, z Zagrobeli. — PP. Czerwiński Jan, z Remizowic. — Ożarowski Konstanty, z Truskawca. — Wrześniowski, c. k. komisarz obw., z Soluk.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 15. sierpnia.

Hr. Skarbek Seweryn, do Janowa. — PP. Lewiński Karol, c. k. radea nadworny, dn Krakowa. — Zamojski Adam, do Ohladowa. — Ujejscy Edward i Bronisław, do Żółkwi. — Wojna Ignacy, do Pietrycz.

Dnia 16. sierpnia.

Hr. Zabielski Ludwik, do Bukowic. — PP. Żebrowski Tadeusz, do Żurawna. — Szymanowski Franciszek, do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 15. i 16. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze wiedz. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zran.	27 11 72	+ 11°	+ 11°	połud.-wsch. ₀	pogoda
2 god. pop.	27 11 62	+ 18,5°	+ 18,5°	„	pochm.
10 god. wie.	27 10 8	+ 13°	„	„	„
6 god. zran.	27 10	+ 12°	+ 18°	połud.-wsch. ₂	pochm.
2 god. pop.	27 9 9	+ 18°	+ 12°	„	bardzo pochm.
10 god. wie.	27 9 88	+ 13°	„	„	dżdżysto

T E A T R.

Dziś: w wilię uroczystości Urodzin Jego c. k. apostolskiej Mości *Theatre pare.* Przedstawione będą: Komed. polska: „**Przyjaciółki**“; komedia niem.: „**Artikel Nr. 213**“ i *Ta-bleaux.*

Jutro: Przedst. niem.: „**Der Diamant des Geister-Königs**.“